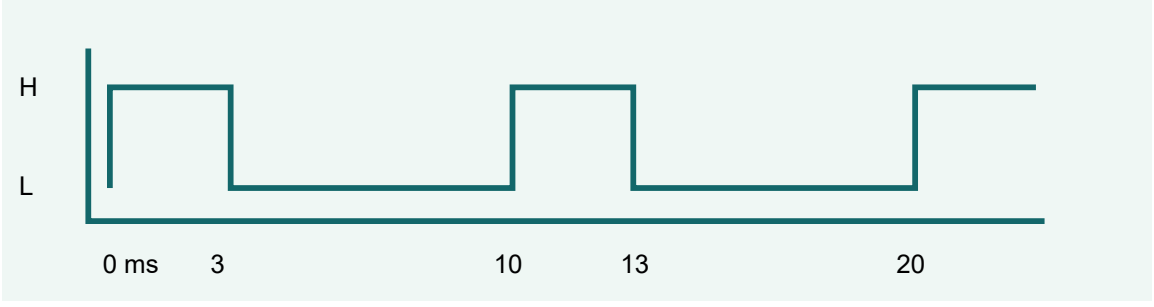
BMK3103 / VG3 BILFAGET

Tekniske illustrasjoner

Fagbok for lette kjøretøy · 24. november 2026.

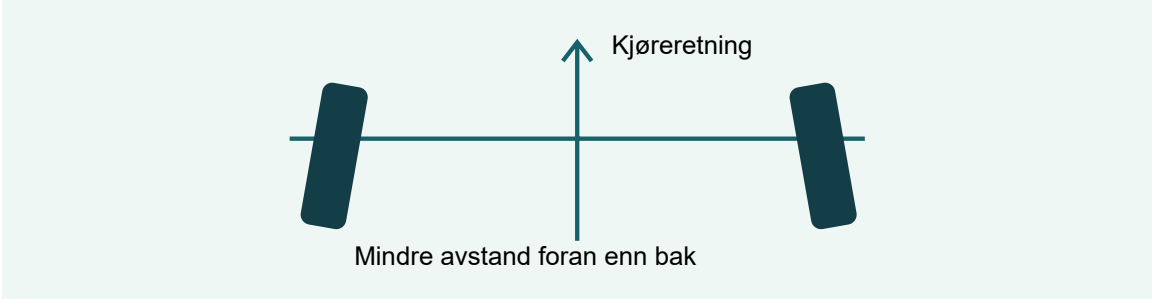
Prinsippskisser og måleeksempler

PWM ved 30 % aktiv høy

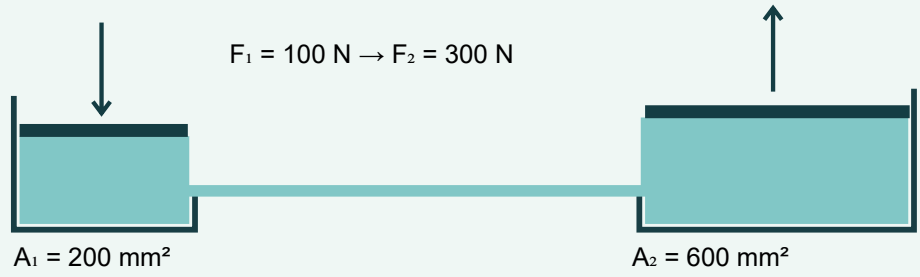
Høyt nivå varer 3 ms, og perioden er 10 ms. Frekvensen er 100 Hz. H og L er logiske nivåer. Elektroteknikk og målemetoder

Spissing sett ovenfra

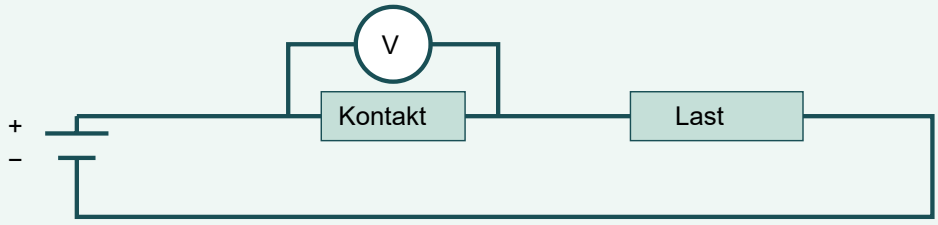
Forhjulene peker mot hverandre i kjøreretningen. Vinklene er overdrevet for tydelighet. Styring, hjul og dekk

Trykk og areal i to stempler

Idealmodell med samme trykkendring i begge sylindre. Pilene viser påført kraft til venstre og levert kraft til høyre. Arealene er angitte eksempelverdier. Bremser og stabilitet

Spenningsfall over én forbindelse

Voltmeteret er parallelt med kontakten. Målingen tas mens det går strøm gjennom lasten. Elektroteknikk og målemetoder

Firetakt gjennom to veivomdreininger

Rekkefølgen viser stempelslagene. Faktiske ventilåpninger kan overlappe ved taktskifte. Motor og mekanikk

Varmevei ved åpen termostat

Forenklet radiatorkrets. Bypass og kupévarmer kan gi parallelle veier. Smøring og kjøling

Ladeluftens vei

Eksosturbinen driver kompressoren via en aksel. Eksos og ladeluft er separate strømmer. Drivstoff, luft og tenning

Fra avgassavvik til etterprøvbar diagnose

Dette er en diagnoseprosess. Komponentrekkefølgen i et eksosanlegg varierer. Avgass og miljø

Momentvei i forhjulsdrevet bil med manuell girkasse

Differensialen fordeler moment videre til hjulene og tillater ulikt turtall i sving. Girkasse og drivverk

Kraftoverføring i hydraulisk driftsbrems

Ved hjulet omsettes trykk til kraft. ABS-modulator og kretsdeling er utelatt i prinsippskissen. Bremser og stabilitet

Firehjulskontroll

Sammenlign med måledata for riktig variant og fjæring. Styring, hjul og dekk

Måling av spenningsfall i en belastet strømvei

Voltmeter A–B måler tap på plussiden, B–C måler forbrukerspenning og C–D måler returtap. D er batteriets minuspol. Elektroteknikk og målemetoder

Energi ved AC-lading og elektrisk drift

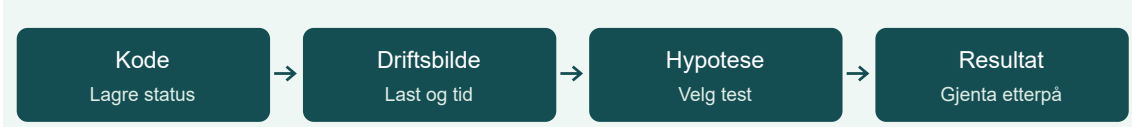
De to første leddene viser lading. De to siste viser energiveien videre under drift. DC-hurtiglading går utenom ombordladeren. Elbil, hybrid og energisikkerhet

Kuldekrets med ekspansjonsventil

Damp fra fordamperen returnerer til kompressoren. Dette viser kjølemodus. Komfort, sikkerhet og karosseri

Fra registrert feil til bekreftet årsak

Koden setter retningen. En fysisk test må kunne skille de foreslåtte årsakene. OBD og diagnose

Tankventilasjon og kullfilter

Tankdamp lagres i aktivt kull. Under rensing åpnes forbindelsen mot innsuget. Fagartikkel og kilde

Mengderegulering på dieselpumpen

Styreenheten kommanderer sugekontrollventilen. Den påvirker pumpens leverte mengde. Første pil viser kommando, de neste viser drivstoffvei. Fagartikkel og kilde

Sekundærluft ved kaldstart

Luft pumpes inn på eksossiden under egnede kaldstartvilkår. En lekk tilbakeslagsventil kan belaste pumpen. Fagartikkel og kilde

Gasspedalens signalspor

Pedalen uttrykker en forespørsel. Styreenheten vurderer denne før den velger momentkommando. Fagartikkel og kilde

Hydraulisk servopumpe

Styreventilen leder strømmen mot aktuell side av sylinderen. Retur til beholderen er utelatt. Fagartikkel og kilde

Spindeldrift i elektrisk parkeringsbrems

Mekanismen presser stempelet frem. Andre parkeringsbremser kan ha wiretrekk. Fagartikkel og kilde

Bankesensor og tenningsretardering

Styreenheten tolker signalet i forhold til motorens driftsfase og korrigerer ved behov. Fagartikkel og kilde

Intelligent batterisensor

Spenningsfallet følger strømmen i målemotstanden. En returvei utenom shunten kan gi systematisk feil. Fagartikkel og kilde

Brudd, kortslutning og sikring

Sikringen beskytter ledningsnettet. Høy kontaktmotstand kan gi varmgang uten at sikringen løser ut. Fagartikkel og kilde

Tørkefilter og akkumulator i kuldekretsen

Lavtrykksdelen med fordamper er utelatt. Et system med fast strupeorgan kan i stedet bruke akkumulator på sugesiden. Fagartikkel og kilde

Negativ camber sett forfra

Hjultoppen heller innover. Sammenlign med kjøretøyets referanse.

Hjultoppene heller inn mot bilens midtlinje. Loddlinjene er tegnet med stiplet strek. Vinklene er overdrevet.

Faglig grunnlag og kilder

Positiv caster sett fra siden

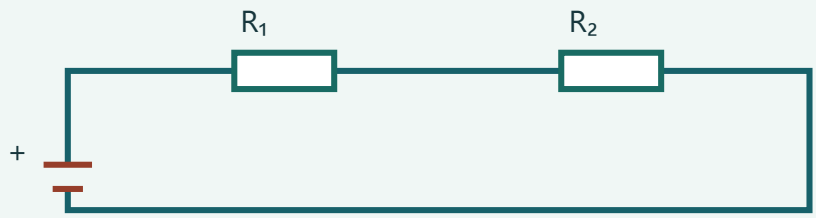

Stiplet linje går gjennom hjulsenteret til kontaktpunktet.

Når toppen av styreaksen heller bakover, møter aksens forlengelse veibanen foran hjulets kontaktpunkt i denne idealiserte skissen.

Faglig grunnlag og kilder

To motstander i serie

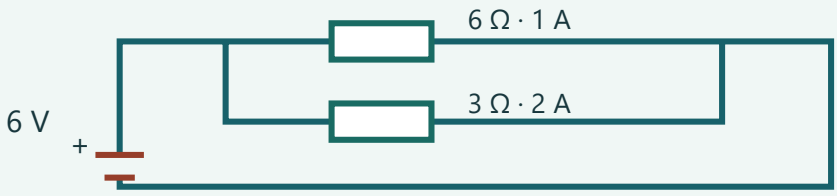

R_1 = 6 Ω og R_2 = 3 Ω gir 9 Ω. Med 9 V over kretsen går det 1 A.

Den samme strømmen går gjennom begge motstander. Ved tilkobling over knutepunktene legges spenningsfallene sammen.

Faglig grunnlag og kilder

To motstander i parallell

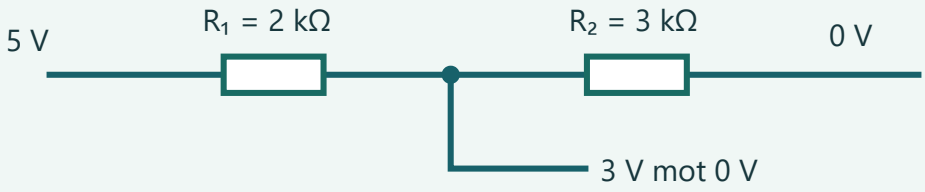

Kilden leverer 3 A. Samlet motstand er 6 V / 3 A = 2 Ω.

Begge grenene er koblet til de samme to nodene. Hver gren har samme spenning. Strømmene summeres der grenene møtes.

Faglig grunnlag og kilder

Målepunkt i spenningsdeler

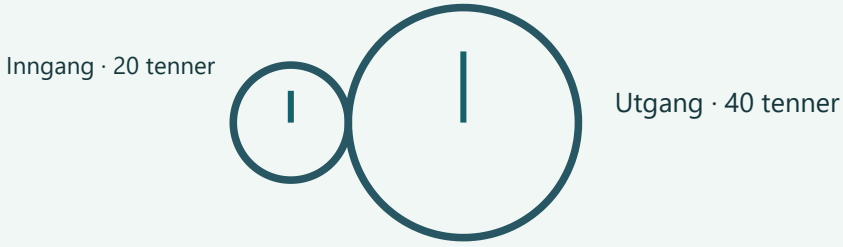

5 V × 3 / (2 + 3) = 3 V. En belastet inngang kan endre delingsforholdet.

En ubelastet inngang måler spenningen over den nedre motstanden. Koble fra forsyningen før en motstandskontroll.

Faglig grunnlag og kilder

Utveksling i et ytre tannhjulspar

i = 40 / 20 = 2. Ved 2 000 o/min inn blir utgående turtall 1 000 o/min.

Delesirklene berører hverandre. Et mindre inngangsdrev som driver et større hjul gir lavere utgående turtall og motsatt dreieretning.

Faglig grunnlag og kilder